

KARADŽIĆ PONOVIU TVRDNJE O DOGOVORU S HOLBRUKOM

Author: IWPR

Bivši lider bosanskih Srba tvrdi da mu je nekadašnji američki izaslanik rekao kako neće biti uhapšen ukoliko se povuče iz javnog života.

Ako je suditi na osnovu prvog pojavljivanja Radovana Karadžića pred Haškim tribunalom, proces protiv njega biće jedan od najinteresantnijih u dosadašnjoj istoriji ovog suda.

Nekadašnji lider bosanskih Srba – donedavno jedan od najtraženijih ljudi u Evropi – nije se ove sedmice izjasnio o krivici, već je zatražio dodatno vreme za razmatranje optužnice.

Međutim, tokom svog prvog javnog pojavljivanja pod pravim imenom posle 13 godina provedenih u skrivanju, Karadžić je izazvao prilično burne reakcije ponovivši jednu tvrdnju koja je već godinama u opticaju – da je bivši izaslanik SAD-a, Ričard Holbruk (Richard Holbrooke), 1996. godine sklopio sa njim dogovor, kojim mu je navodno obećao kako, ukoliko se bude povukao iz javnog života, neće biti hapšen.

„To mi je bilo ponuđeno od strane Sjedinjenih Država u zamenu za moje povlačenje iz . . . politike. Odlučio sam da ni na koji način ne ugrožavam Dejtonski mirovni sporazum, tako da sam nestao. U zamenu za to, trebalo je da i Sjedinjene Države ispune svoj deo dogovora“, rekao je Karadžić 31. jula, prilikom svog prvog pojavljivanja pred Haškim tribunalom. Dodao je i kako je on lično želeo da se pred Haškim tribunalom pojavi još 1996. godine, neposredno pošto je optužen, ali da je „strahovao da će biti ubijen“ ukoliko to učini.

No, pre no što je stigao da obrazloži svoju tvrdnju, Karadžića je prekinuo predsedavajući sudija, Holanđanin Alfons Ori (Alphonse Ori), koji mu je rekao da to nisu stvari o kojima se raspravlja na prvom saslušanju, te da će mu biti pružena prilika da u redovnom postupku objasni ono o čemu je počeo da govori.

Sudija Ori je nagovestio i da će Karadžić morati da predoči dokaze kojima će potkrepiti svoje tvrdnje.

U poslednjih nekoliko godina, mediji na Balkanu su prenosili glasine o navodnom dogovoru između Karadžića i Holbruka, a često su citirali i Karadžićevog brata Luku, koji je tvrdio da je upravo to glavni razlog zbog kojeg je Radovan više od decenije uspevao da izbegne hapšenje.

Međutim, Holbruk je u više navrata te navode odbacio kao potpuno lažne.

„Slušam te tvrdnje već deset godina. Neću više obraćati pažnju na njih i neću reagovati“, rekao je Holbruk 2007. u intervjuu za sarajevski list Dnevni avaz.

„Neverovatno je da na ovom svetu još postoje ljudi koji više veruju rečima optuženika za ratne zločine nego Sjedinjenim Državama i narodu koji je doneo mir na Balkan.“

Novinar Dnevnog avaza koji je intervjuisao Holbruka, Sead Numanović, smatra da je Karadžić priču o navodnom dogovoru izmislio kako bi se pred srpskim narodom opravdao za svoje decenijsko odsustvo.

„Zbilja sumnjam da bi jedan tako iskusan diplomata poput Holbruka ikada sklapao dogovor sa čovekom koji je optužen za ratne zločine“, izjavio je Numanović za IWPR.

Karadžić je u Haški tribunal prebačen 30. jula, a pred sudom se ove sedmice pojavio potpuno obrijan; izgledao je kao nekad, samo stariji i mršaviji. Obučen u tamno odelo i kravatu, nimalo nije ličio na dugokosog, bradatog gurua alternativne medicine koji je ovog meseca uhapšen u Beogradu.

Kada ga je sudija Ori upitao da li su njegovi članovi porodice upoznati sa time da je prebačen u Hag, Karadžić se kiselo unasmešio.

„Ne verujem da postoji iko ko ne zna da sam ovde“, kazao je.

Na saslušanju je Karadžić izgledao prilično opušteno; iako je Tribunal uporedio sa „prirodnom katastrofom od koje čovek mora da se brani“, delovao je veoma kooperativno, a najavio je i da će se braniti samostalno.

Lice mu je bilo nepomično dok je sudija Ori čitao tačke optužnice koja je protiv njega podignuta, da bi potom Karadžić rekao da će se o krivici izjasniti tek kad bude pročitao izmenjenu optužnicu za koju je čuo da je tužiocu pripremaju.

Tužilac Alan Tiger (Alan Tieger) je sudiji Oriju potvrdio da zajedno sa svojim kolegama trenutno razmatra postojeću optužnicu, te da planira da je izmeni što je pre moguće.

Karadžić je u 11 tačaka optužen za ratne zločine – uključujući i genocid i zločine protiv čovečnosti – počinjene u ratu koji je trajao od 1992. do 1995.

Među zločinima za koje se tereti je i ubijanje više hiljada Bošnjaka iz Srebrenice od strane snaga bosanskih Srba u julu 1995., kao i granatiranje Sarajeva, te ubijanje i terorisanje civila u tom gradu, koji je tri i po godine bio pod opsadom.

Prema navodima haških tužilaca, Karadžić je znao da su pomenuti zločini počinjeni, ali nije učinio ništa kako bi ih sprečio.

Karadžić je ove sedmice svoje prvo pojavljivanje iskoristio i za to da ukaže na „brojne neregularnosti“ u vezi sa vlastitim transferom u Hag. On je ponovio i tvrdnju koju je nekoliko dana ranije izneo njegov advokat – da nije uhapšen 21. jula, kao što je srbijanska vlada zvanično saopštila.

„Mene su 18. jula uhapsila trojica civila koje ne poznajem i koji su me odveli na nepoznato mesto, gde su me skrivali tri dana pre no što su me predali istražnom sudiji“, kazao je on.

Karadžić je rekao i da mu tokom ta tri dana nije bilo dozvoljeno da telefonira, niti da šalje poruke prijateljima koji su se možda zabrinuli zbog njegovog nestanka.

Iako je bilo mnogo spekulacija u vezi sa stvarnim datumom Karadžićevog hapšenja i identitetom onih koji su ga uhapsili – od lovaca na glave do stranih obaveštajnih službi – Numanović smatra da je stvar verovatno prilično jednostavna. On kaže da je način na koji je Karadžić uhapšen sličan onome na koji je pre nekoliko meseci uhvaćen optuženi general vojske bosanskih Srba, Zdravko Tolimir.

Tolimira su zvanično uhapsile vlasti bosanskih Srba prilikom pokušaja prelaska granice sa Srbijom, ali je on na svom prvom pojavljivanju u Hagu kazao da je u stvari bio uhapšen u Beogradu, i tek potom prebačen u Bosnu.

„Nije isključeno da su srbijanske snage bezbednosti, nakon što su uhapsile Karadžića, želele da ga predaju vlastima bosanskih Srba, ali su one verovatno odbile da ga preuzmu iz straha da bi to, zbog popularnosti koju Karadžić još uvek uživa, previše koštalo vladu Republike Srpske (RS)“, rekao je Numanović.

U međuvremenu, Karadžićevi beogradski advokati pozvali su srbijanske vlasti da im pomognu da pribave dokumenta koja su im neophodna za odbranu. Odgovoreno im je da će im izvesna pomoć biti obezbeđena.

Osim toga, advokati su od srbijanske policije zatražili da im preda laptop i 50 diskova, koji su – prema njihovim navodima – Karadžiću oduzeti na dan hapšenja, i koji, kako kažu, sadrži dokumenta koja su od presudne važnosti za optuženikovu odbranu.

Direktor vladine Nacionalne kancelarije za saradnju s Haškim tribunalom, Dušan Ignjatović, nije mogao da potvrdi da li su beogradske vlasti doista u posedu tih dokumenata, ali je rekao da će obezbediti sav materijal kojim raspolažu, a koji bi Tribunalu mogao biti od koristi.

„Što se nas tiče, ne vidimo nikakav problem u tome da ta dokumenta damo Karadžićevim advokatima. Ali najpre moramo ustanoviti da ih je on imao sa sobom onog dana kada je uhapšen“, kazao je Ignjatović. „Moramo da proverimo da li su ti navodi istiniti.“

Merdijana Sadović je voditeljica IWPR-ovog programa Međunarodna pravda/MKSJ. U pisanju ovog izveštaja sudelovao je i Miloš Todorović, novinar RSE-a iz Beograda.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Focus: [Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/karadzic-ponovio-tvrdnje-o-dogovoru-s>